

Přínosy a udržitelnost Fondu mikroprojektů

Závěrečná zpráva z evaluace Fondu mikroprojektů programu
Interreg V-A Česká republika–Polsko

prosinec 2018

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

evaluuj.cz
... s pomocí i s profesionály

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Přínosy a udržitelnost Fondu mikroprojektů

Závěrečná zpráva z evaluace Fondu mikroprojektů
programu Interreg V-A Česká republika–Polsko

prosinec 2018

Obsah

Úvod	6
Doporučení pro zvýšení přínosu a udržitelnosti Fondu mikroprojektů.	9
Přínos investičních mikroprojektů v období 2014–2020	17
Dlouhodobá udržitelnost a úspěšnost mikroprojektů v období 2007–2013	25

AUTOŘI ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY

Markéta Nekolová
Martin Nekola

AUTOŘI PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ

Nikola Křístek
Magdalena Zikmundová

KONTAKT

evaluuj.cz
Prokopa Velikého 2395
Brandýs nad Labem
250 01
+420 775 610 468
info@evaluuj.cz

Úvod

Fond mikroprojektů (dále také „Fond“) je specifickým nástrojem podpory malých přeshraničních projektů lokálního významu programu Interreg V–A Česká republika–Polsko (dále jen „Program“). Fond je využíván již několik programových období a dosavadní subjektivní zkušenosti s ním jsou velmi dobré, ať již s ohledem na jeho absorpční kapacitu, tak schopnost dosahovat cíle Programu. Jeho přínos – okamžitý i dlouhodobější však zatím nebyl důkladně vyhodnocen.

S tímto ohledem bylo úkolem této evaluace posoudit přínos investičních mikroprojektů realizovaných v současném programovém období a dlouhodobou udržitelnost investičních i komunitních mikroprojektů z minulého programového období 2007 až 2013. Zadavatel evaluace a zároveň implementační orgán Programu – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (dále také „MMR“) – formuloval celkem 3 evaluační otázky (viz dále). Požadoval také, aby se evaluace zaměřila především na prioritní osu 2 a prioritní osu 4 Programu (dále také „PO2“, resp. „PO4“). Velmi důležitou součástí výstupu měl také být návrh doporučení vyplývajících z evaluačních zjištění a směřujících ke zvýšení efektivity a udržitelnosti Fondu mikroprojektů.

Z metodologického hlediska byly pro zodpovězení evaluačních otázek využity některé principy tzv. realistické evaluace, tj. evaluace se zaměřovala zejména na kontext realizace mikroprojektů a na faktory, díky kterým fungují. Základním východiskem evaluace se stala teorie změny Programu a rešerše dostupných sekundárních dat týkajících se Programu, Fondu a evaluovaných mikroprojektů samotných. Současně byla provedena rešerše předchozích evaluací a výzkumů věnovaných programu přeshraniční spolupráce, konkrétním mikroprojektům nebo typickým oblastem dopadu mikroprojektů. Terénní fáze sběru dat zahrnovala dotazníkové šetření českých a polských realizátorů mikroprojektů a správců Fondu a tzv. realistické rozhovory. Ty doplňují plošné šetření o podrobnější kontext a pomáhají identifikovat mechanismy změny pro jednotlivé případové studie dlouhodobé udržitelnosti (celkem 10 mikroprojektů z minulého programového období). Metodologie je podrobně popsána v Příloze 1 – Metodologické řešení evaluace.

*Doporučení pro zvýšení
přínosu a udržitelnosti
Fondu mikroprojektů*

Doporučení pro zvýšení přínosu a udržitelnosti Fondu mikroprojektů

OBLAST A: ZAMĚŘENÍ FONDU

1.A Zachovat stávající typologii podporovaných aktivit Fondu mikroprojektů a zvážit zařazení specifické kategorie inovačních mikroprojektů

Není nutná zásadní revize podporovaných aktivit. Jak investiční*, tak komunitní** projekty umožňují naplňování cílů Fondu a jsou na obecné úrovni nadále relevantní. V souvislosti s identifikovanými problémy uvedenými níže navrhuje zvážit zavedení specifické kategorie inovačních mikroprojektů (buď jako vlastní kategorii, nebo podkategorii investičních a komunitních mikroprojektů).

*INVESTIČNÍ - většina finančních prostředků směřuje na propagaci turistické atraktivity, nebo na stavbu, renovaci nebo nákup nějakého vybavení.

**KOMUNITNÍ - většina finančních prostředků je vynaložena na výdaje související se setkáváním občanů (slavnosti, festivaly, turnaje, soutěže) nebo se spoluprací institucí (výzkum, vzdělávání, osvěta).

Přínos: Inovační mikroprojekty by se zaměřovaly na opravdu inovativní intervence, umožňovaly lepší cílení podpory a testování a vyhodnocování různých typů opatření/aktivit v relativně flexibilním a na učení zaměřeném prostředí (např. pomocí principu human centered design). Fond by tak mohl lépe (rychleji a evidence-based) reagovat na měnící se podmínky a potřeby euroregionů.

2.A Vyjasnit očekávání zainteresovaných aktérů; specificky s ohledem na podporu mikroprojektů s vysokým rizikem mrtvé váhy

Především v případě komunitních mikroprojektů mohou nastávat situace, kdy lze žádoucích efektů v nezanedbatelné míře dosáhnout i bez podpory Fondu (tzv. mrtvá váha). Je tak na zvážení ŘO, resp. euroregionů, zda a do jaké míry podporovat např. již zavedené eventy (opakující se festivaly, turnaje apod.), resp. jak zajistit, aby jejich podpora směřovala k naplňování cílů Fondu. S tím souvisí i důraz na inovativnost mikroprojektů. Ten může alespoň částečně přispívat ke snížení mrtvé váhy. Zároveň však nutí potenciální příjemce upravovat cíle a aktivity tak, že zvyšují inovativnost mikroprojektu na úkor jejich relevance.

Přínos: Vyjasnění očekávání všech zainteresovaných aktérů (především ŘO, správců a příjemců/veřejnosti) přispěje k účelnosti, účinnosti i relevanci mikroprojektů.

3.A Paralelně odstraňovat přetrvávající jazykovou bariéru a podporovat aktivity nezávislé na dobré jazykové vybavenosti občanů ČR a Polska

Neznalost cizího jazyka byla uváděna jako jedna ze zásadních překážek při přeshraniční spolupráci. Především v případě komunitních mikroprojektů by měl být kladen větší důraz na posilování znalosti češtiny či polštiny, případně také světových jazyků. Paralelně s touto

snahou však doporučujeme nadále podporovat takové komunitní aktivity, které na dobré jazykové vybavenosti nejsou kriticky závislé (např. sportovní nebo umělecké eventy). Ty posilují společnou sounáležitost jinými (ne-jazykovými) způsoby. Zde by však měl žadatel zdůvodnit, jakými prostředky při interakci zapojených dojde k žádoucím výsledkům a naplnění cíle mikroprojektu.

Přínos: Odstraňování jazykové bariéry povede k efektivnějšímu rozvíjení pracovních i osobních vztahů mezi dětmi a dospělými na obou stranách hranice.

4.A Důrazněji zohledňovat odlišné potřeby cílových oblastí jednotlivých euroregionů

Zatímco v některých euroregionech je nadále nejdůležitější podporovat rozvoj cestovního ruchu, v jiných již mají zcela jiné priority. Velmi záleží na geografické poloze a individuálních možnostech jednotlivých euroregionů. Ke zvýšení efektivity Fondu tak může napomoci větší přenos pravomocí na euroregiony tak, aby si mohly definovat své potřeby. Na základě jimi stanovených priorit by potom upravovaly způsob rozdělování finančních zdrojů.

Přínos: Umožní efektivnější cílení podpory a její relevance. Viz také doporučení 1A.

5.A Podporovat tzv. iniciativní přeshraniční mikroprojekty veřejné správy a samosprávy

Iniciativní mikroprojekty by reflektovaly možnosti a smysl přeshraniční spolupráce a sloužily k propojování potenciálních partnerů ve specifické oblasti zájmu. Navazující tematická spolupráce zájmových organizací (např. spolků) pak může mít hlubší charakter s vyšším množstvím zapojených lidí na obou stranách hranice.

Přínos: Zájmové organizace bývají obvykle administrativně méně zdatné a pro udržitelnost aktivit méně stabilní než úřady. Při zjednodušení administrace mikroprojektů by však taková spolupráce mohla fungovat snáze a mohla by mít i trvalejší charakter.

OBLAST B: ORGANIZACE FONDU

1.B Odstupňovat celkovou administrativní náročnost Fondu mikroprojektů

Jako naprosto zásadní se jeví odstupňování celkové administrativní náročnosti (tj. její snížení u menších mikroprojektů) a nastavení funkčního a jednoduššího elektronického prostředí pro administraci mikroprojektů (pokud možno vyjmutí Fondu ze systému MS2014+). Konkrétně se jedná především o:

- volnější pravidla pro realizaci mikroprojektů umožňující provádět rychleji operativní změny;
- pružnější financování průběhu realizace mikroprojektů (včetně možnosti předfinancování a zálohových plateb);
- zkrácení lhůt pro rozhodovací a administrativní úkony Řídicím orgánem;
- zavedení poradenství a metodické podpory pro realizaci veřejných zakázek malé hodnoty.

Zde je vhodné sdílet zkušenosti mezi euroregiony, a to nejen v rámci tohoto Programu (např. respondenti uváděli pozitivní zkušenosti s administrací žádostí FMP euroregionu Silva Nor-tica). Je také možné se inspirovat projekty zjednodušeného vykazování, které zavedlo MŠMT. To pro žadatele připravilo šablony pro intervence, které mají v zásadě standardizovanou podobu bez ohledu na konkrétního příjemce (např. šablona „školní speciální pedagog“).

Přínos: Administrativní náročnost mikroprojektů je příjemci považována za jednu z hlavních bariér pro jejich motivaci o podporu žádat. Navíc komplikuje i realizaci mikroprojektů a jejich udržitelnost. Zjednodušení administrativy by mohlo přilákat inovativní mikroprojekty a celkově zvýšit zájem o Fond mezi potenciálními příjemci.

2.B Umožnit přeshraniční spolupráci subjektů z rozdílných euroregionů

Doporučujeme umožnit realizaci mikroprojektů partnerům z rozdílných euroregionů na české a polské straně hranice. S rozdílným sídlem střešních organizací se pojí také naše další možné doporučení.

Přínos: Zvýšit přínos mikroprojektů mohou také úpravy programového rámce obou zemí, které by umožnily spolupráci příhraničních subjektů v širším spektru oblastí.

3.B Podporovat zapojení centrálních/střešních organizací

MMR by mohlo aktivně oslovovat organizace, které dosud necítily potřebu zajímat se o příhraniční regiony nebo nevědí o možnosti získat prostředky na přeshraniční projekty jejich detašovaných pracovišť v euroregionech. Typicky se jedná např. o muzea, která provozují expozice v pohraničí, nebo ministerstva, která jsou zřizovatelem organizací poskytujících služby v euroregionech.

Přínos: Cílem je zvýšit angažovanost a ochotu ke spolupráci na vyšších úrovních řízení organizací (především veřejné správy).

OBLAST C: MONITORING A EVALUACE

1.C Klást důraz na přesnost, realističnost a ověřitelnost cílů mikroprojektů

Žadatelé by měli vědět, že ambicióznost a doslovné kopírování obecných cílů Fondu/Programu jim nezvýší šanci na získání dotace. Z žádosti musí být jasný nejenom přínos mikroprojektu k cílům Fondu a dané prioritní osy, ale také by měly být stanoveny konkrétní, hodnověrné, a měřitelné cíle samotného mikroprojektu. To ovšem klade vyšší nároky také na MMR, respektive správce, kteří musí být schopni lépe (tj. přesněji, konkrétněji) formulovat cíle Fondu na národní, respektive regionální úrovni a svá očekávání od mikroprojektů. Je třeba více komunikovat se správci a žadateli o těchto cílech a očekávaním (vzorem tohoto přístupu a komunikace je v prostředí evropských fondů oddělení projektů sociálních inovací a mezinárodní spolupráce Ministerstva práce a sociálních věcí).

Přínos: Tento posun v perspektivě hodnocení žádostí také umožní správcům, respektive ŘO sledovat a ověřovat bezprostřední výsledky Fondu v oblasti mikroprojektů. Lepší komunikace se žadateli je časově náročná, ale přináší významnou úsporu času/prostředků při realizaci mikroprojektů a přispívá k vyjasnění a tím i naplnění očekávání zúčastněných aktérů.

2.C Klást vyšší důraz na motivaci a učení příjemců mikroprojektů než na jejich kontrolu

V tomto kontextu je možné doporučit, aby byl vůči příjemcům jasně definován účel monitoringu a případné evaluace (viz dále). V současné době není jasné, co přesně a proč by měli příjemci sledovat (viz doporučení 3C a 4C). Monitoring by se měl zaměřovat spíše než na kontrolu (formální vykazování výstupů a udržitelnosti) na vzájemné učení a zlepšování. K učení by také přispělo sdílení „vzorových mikroprojektů“ mezi aktuálními, minulými a potenciálními realizátory (platforma pro sdílení by mohla být spravována ŘO nebo správci samotnými).

Přínos: Vyjasnění účelu a nároků monitoringu může zásadně přispět k vyjasnění očekávání aktérů, a především usnadnit vyhodnocení přínosů a jejich sdílení jak horizontálně (žadatelé, příjemci), tak vertikálně směrem k euroregionům a centrální úrovni.

3.C Specifikovat evaluační kritéria (zejména udržitelnost), podle kterých budou mikroprojekty hodnoceny

Směrnice pro žadatele i dokumentace pro příjemce jednotlivých euroregionů obsahují pouze velmi obecné vymezení evaluačních kritérií, navíc s odkazem na kritéria 3E (podle zákona o finanční kontrole č. 320/2001 Sb.), nikoliv 5U (podle metodického pokynu MMR pro evaluace v programovém období 2014–2020). Kritéria jsou zmiňována pouze v souvislosti se způsobilostí výdajů, nikoliv naplňování cílů intervence a prokazování jejího dopadu. Kritérium udržitelnosti je vymezeno velmi technicistně, a především směrem k investičním mikroprojektům. Doporučujeme proto vyjasnit, jaká evaluační kritéria budou obecně sledována (viz také doporučení 5C) a ty poté podrobněji specifikovat. To se týká především udržitelnosti, kde jsme zaznamenali rozdílná pojetí na straně ŘO, správců FM a žadatelů. Za zvážení stojí také stanovení kratší doby udržitelnosti pro neinvestiční projekty na 2 nebo 3 roky.

Přínos: Vyjasnění evaluačních kritérií přispěje k vzájemnému porozumění mezi žadateli, správci FM a ŘO ještě před realizací mikroprojektu. To může vést nejen k lepšímu nastavení monitoringu, ale také samotného projektu. Příkladem mohou být projekty, jejichž výsledkem je webová či jiná aplikace. Zde by žadatelé dokládali, že správa a aktualizace webu bude v případě realizace součástí komunikační strategie organizace s výhledem na dobu udržitelnosti a to včetně zabezpečení a aktualizace webových technologií, licencí k užití obsahu apod.

4.C Zavést povinný monitoring plnění realistických cílů mikroprojektů

Vzhledem k heterogenní povaze mikroprojektů nelze pravděpodobně určit nezbytné minimum sledovaných údajů (což navíc často vede ke sběru právě a pouze tohoto minima). Zde je nutné vydefinovat, jaké údaje jsou relevantní pro daný mikroprojekt, resp. skupinu mikroprojektů. Takový monitoring lze však nastavit pouze u realistických a relevantních cílů (viz doporučení 1C).

Přínos: Důsledný monitoring je předpokladem jakékoliv evaluace dopadu a umožňuje v závislosti na zvoleném designu s větší či menší validitou odhad efektů podpořených mikroprojektů na cílové skupiny, resp. celého Fondu v cílové oblasti.

5.C Provést objektivní dopadovou evaluaci Fondu mikroprojektů

Vyhodnocení účinnosti mikroprojektů a Fondu jako celku evaluační studie založené hlavně na subjektivním hodnocení (včetně této) zatím neumožňovaly. Po zkušenostech z jiných oblastí

podpory a na základě povahy mikroprojektů nedoporučujeme nastavení povinnosti evaluovat všechny mikroprojekty. Za proveditelné považujeme například tyto varianty evaluace:

1. Vyhlášení specifické výzvy, jejíž součástí by byla i rigorózní (kontrafaktuální) dopadová evaluace. Ta by byla povinná pro všechny žadatele v dané výzvě a finanční a další náklady takové evaluace by byly vhodně kompenzovány (navýšení alokace, zajištění externí evaluace apod.). Taková výzva by mohla být např. omezena na jeden euroregion, časové období, tematické zaměření apod. V tomto případě je nutné počítat s tím, že čím bude výzva specifičtější, tím nižší bude externí validita, tedy zobecnitelnost evaluačních zjištění na ostatní, nezkoumané mikroprojekty. Nicméně v případě dopadové evaluace je přednějším kritériem obvykle validita interní (tedy vnitřní správnost a relevance pozorování), která by mohla být relativně vysoká (v závislosti na zvoleném evaluačním designu pro konkrétní mikroprojekty). Navíc, pokud by byla výzva zacílená pouze na jeden euroregion, bylo by možné odhadovat celkový dopad výzvy na obecné ukazatele, jako jsou návštěvnost pomocí srovnání metodou „difference-in-differences“ s jinými euroregiony (za předpokladu, že by se lišily pouze touto konkrétní výzvou).
2. Uskutečnění více-případové evaluační studie, kde by byl zapojen evaluátor ještě před schválením mikroprojektu. Oproti variantě A by nešlo o podmínku zapojení do výzvy, ale spíše dohodu mezi MMR, správci a vybranými příjemci o realizaci evaluace konkrétního projektu. ŘO vybere několik zásadních kritérií, podle kterých by byl proveden kvótní výběr. Celkově by se tak jednalo např. o 50 mikroprojektů s tím, že by byly zastoupeny jak investiční, tak komunitní, všechny osy a regiony atd. Příjemcům by v takovém případě muselo být vysvětleno, že se nejedná o jejich kontrolu, ale hlavním cílem evaluace je učení. Také by získali podporu na evaluaci jako u varianty B (nicméně náklady by byly řádově nižší vzhledem k nižšímu počtu hodnocených mikroprojektů).

Přínos: Pouze objektivní dopadová evaluace poskytuje dostatečně validní poznatky o efektech jednotlivých mikroprojektů, jejich jednotlivých typech a celého Fondu (tj. určení jeho dopadu na úroveň návštěvnosti euroregionů, zvýšení zaměstnanosti a vzájemné spolupráce přeshraničních subjektů). Na jejím základě (v kombinaci s dalšími poznatky z jiných typů evaluace) je možné zodpovědně rozhodnout o zásadních úpravách či úplném zastavení tohoto typu intervence.

Evaluační otázka č. 1

Mají investiční mikroprojekty pozitivní přínos ve vztahu ke specifickému cíli dané prioritní osy?

- Pokud ano, které typy investičních aktivit tento pozitivní přínos mají a které ne?
- Pokud ano, za jakých okolností mají a za jakých okolností nemají tyto mikroprojekty takový pozitivní přínos?

*Přínos investičních
mikroprojektů
v období 2014–2020*

Shrnutí

.....
 Mezi hlavní faktory úspěchu a následné udržitelnosti investičních mikroprojektů patří kvalitní projektová žádost (dobrý a potřebný nápad, výběr aktivit, výstupů a plán realizace) a dostatečná propagace projektu.

Fond mikroprojektů lze na základě dostupných dat hodnotit jako obecně přínosný. Teorie změny, postavená na myšlence relativně malé podpory příjemcům, která vyvolá a/nebo dále rozvine spolupráci mezi českými a polskými partnery, se ukazuje jako funkční, a to pro oba typy mikroprojektů – investiční i komunitní.

V případě investičních mikroprojektů se jako účelné jeví infrastrukturní mikroprojekty jako jsou výstavba/rekonstrukce cyklostezek, naučných stezek apod., popř. rekonstrukce a revitalizace přírodních a kulturních zdrojů, včetně vhodné propagace těchto investic. V případě komunitně zaměřených mikroprojektů jsou účelné všechny podporované aktivity. Z našeho pohledu je také zásadní fakt, že mikroprojekty nejen naplňují cíle Fondu, ale také očekávání samotných příjemců (která nemusí být vždy v přímém souladu s cíli). Zdá se, že cíle Fondu a způsob jeho organizace skrze konkrétní euroregiony nabízí dostatečnou flexibilitu a prostor pro formulaci potřeb cílových skupin (a potenciálních příjemců).

Mezi hlavní faktory úspěchu investičních mikroprojektů patří kvalitní projektová žádost (dobrý a potřebný nápad, výběr aktivit, výstupů a plán realizace) a dostatečná propagace projektu. Jako klíčové se dále ukázaly faktory spojené s vnitřním fungováním organizace příjemce (zkušenosti s realizací projektů, finanční stabilita/zázemí partnerů) a především potom organizací samotného Fondu.

Příjemci i správci narážejí na problém vysoké administrativní zátěže, která snižuje jejich motivaci podávat další mikroprojekty. To se týká především složitosti elektronického prostředí administrace mikroprojektů a jejich financování (náročné vyúčtování, dokladování a dlouhá doba splatnosti dotací).

Z případových studií potom vyplynula jedna poměrně zásadní komplikace – odlišné administrativně-správní členění obou zemí a nemožnost přímé spolupráce partnerů z různých euroregionů.

Výsledky dotazníkového šetření

Celkový přínos investičních mikroprojektů v současném programovém období hodnotí realizátoři i správci v průměru jako spíše velký, a to jak ke zvýšení návštěvnosti (PO2), tak ke zvýšení intenzity spolupráce institucí a komunit v řešeném regionu (PO4).

Při hodnocení přínosu jednotlivých aktivit v PO2 se realizátorům jeví jako spíše málo přínosná rekonstrukce a modernizace lokálních/regionálních silničních spojení zlepšujících přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních zdrojů. Oproti tomu jako nejpřínosnější hodnotili respondenti následující aktivity:

1. rekonstrukce, revitalizace a jiná opatření zachovávající či obnovující přírodní a kulturní zdroje;
2. opatření zvyšující využití potenciálu přírodních a kulturních zdrojů v cestovním ruchu;
3. kampaně propagující přírodní a kulturní zdroje;
4. výstavba, rekonstrukce, modernizace infrastruktury zvyšující využití přírodních a kulturních zdrojů v cestovním ruchu (tj. cyklostezky, naučné stezky, informační tabule, stojany na kola apod.)

.....
 „Velká spokojenost návštěvníků.“
 (realizátor, ČR)

.....
 „Většího dopadu lze dosáhnout u déle trvajících projektů.“ (realizátor, Polsko)

.....
 „Předpoklady přijaté v rámci projektu byly realizovány ve 100 %.“
 (realizátor, Polsko)

V PO4 nebyl mezi hodnocením přínosu jednotlivých aktivit realizátory významný rozdíl a všechny byly hodnoceny jako v průměru spíše velmi přínosné (viz Graf 1).

Podle správců mají v PO2 největší přínos infrastrukturní projekty jako jsou výstavba/rekonstrukce cyklostezek, naučných stezek apod., popř. rekonstrukce a revitalizace přírodních a kulturních zdrojů. Naopak nejmenší dopad přináší aktivity spojené s evaluací a plánováním využívání těchto zdrojů a také účast na veletrzích a podobných akcích. V rámci PO4 pak hodnotili správci všechny podporované typy aktivit jako velmi přínosné.

Vedle přínosu nás zajímala také míra naplnění očekávání samotných realizátorů, se kterými do projektu vstupovali a která se mohla od obecných cílů mikroprojektů lišit. Výsledky naznačují, že minimálně v případě respondentů z České republiky tomu tak skutečně je. Zatímco v průměru za obě země mikroprojekty očekávání realizátorů spíše naplnily, 22 % českých zástupců uvedlo, že se jejich očekávání zcela nenaplnila.¹

Při hodnocení přínosu jsme se v souladu se zněním evaluační otázky zaměřili na investiční mikroprojekty. Nicméně alespoň pro jednoduché srovnání přínosů obou typů mikroprojektů jsme do dotazníku zařadili

¹ V absolutních číslech se jedná o 8 respondentů, kteří navíc nevyužili možnost svoje hodnocení dále rozvést v komentáři. Nelze proto tento výsledek přeceňovat. V zásadě může jít opravdu o nespokojené realizátory, kteří do projektu vstupovali s odlišnou představou. Stejně tak však může jít u některých z nich o nepozornost při vyplňování dotazníku.

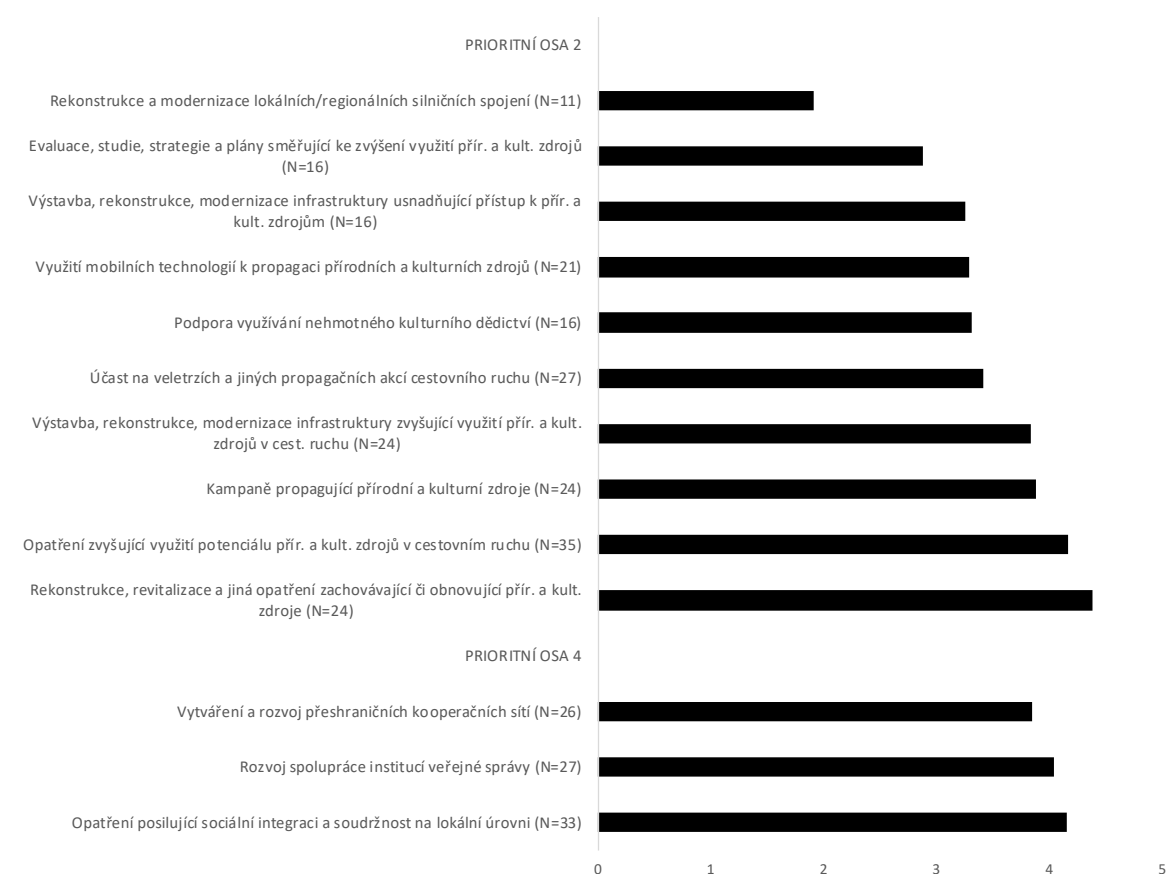
také dvě otázky pro komunitní mikroprojekty. Výsledkem je zjištění, že jak v případě celkového přínosu, tak naplnění očekávání realizátorů se průměry ve srovnání s investičními projekty statisticky významně neliší. Celkový přínos komunitních projektů je hodnocen také jako *spíše velký* jak v Česku, tak i Polsku. A podobně komunitní mikroprojekty v průměru také *spíše naplnily* očekávání realizátorů v obou zemích. Pro srovnání: z pohledu správců je přínos komunitních mikroprojektů ke zvýšení intenzity spolupráce institucí a komunit v příhraničním regionu hodnocen ještě lépe než investičních a je dle jejich mínění *velký*.

V souvislosti s přínosy nás také zajímalo, jaké faktory podle realizátorů nejvíce ovlivňují úspěšnost investičních mikroprojektů. Na prvních dvou místech se umístily kvalitní projektová žádost (nápad, výběr aktivit, výstupů a plán realizace) a dostatečná propagace projektu. Za důležité považovali realizátoři i vhodně načasování projektu a aktivní účast všech partnerů projektu. Zájem cílové skupiny a kvalita, resp. stabilita projektového týmu se umístily na posledních místech. Jedná se nicméně o agregované posouzení těchto faktorů *navzájem* a zjištěné rozdíly byly relativně malé.

Realizátoři měli také možnost doplnit další faktory, které oni sami považují za důležité pro úspěch investičního mikroprojektu. V jejich komentářích byly nejvíce zastoupeny následující faktory:

- zkušenosti realizátora a partnera s realizací projektů;
- finanční stabilita/zázemí partnerů;
- propagace mikroprojektu u mladé generace;
- výběr partnera mikroprojektu;
- podpora mikroprojektu ze strany lokální veřejné správy;
- nastavení indikátorů výsledku Fondu mikroprojektů/Programu;
- časová dotace mikroprojektu;
- výběr cílové skupiny mikroprojektu.

Graf 1 – Hodnocení přínosu vybraných aktivit mikroprojektů v PO2 a PO4 z pohledu realizátorů

» Pozn.: Průměrné hodnoty pro škálu 1 = žádný přínos až 5 = velký přínos. Počet respondentů, kteří hodnotili danou aktivitu (N), je dán tím, zda byla aktivita v mikroprojektu realizována.

Naprosto zásadní vliv na přínos investičních mikroprojektů má podle realizátorů samotná organizace a nastavení Programu, respektive Fondu mikroprojektů. Pokud bychom tento aspekt hodnotili jako ve škole, MMR by od realizátorů dostalo pouze průměrnou známku, tj. dobrá organizace. S ohledem na roky zkušeností s administrací evropských projektů jde o poměrně nelichotivý výsledek.

Správci při reflexi Programu hodnotili velmi kladně nastavení programových aktivit a celkové intervenční

logiky. Ovšem ostatní aspekty organizace Programu, především způsobilost výdajů, alokace finančních prostředků a administrace žádostí v MS2014+, získaly rovněž průměrnou známku. V navazujících komentářích pak správci velmi kriticky hodnotili zejména administrativní systém MS2014+, který je z jejich pohledu „krokem zpět“ (kompletní seznam anonymizovaných odpovědí je součástí Přílohy 3 – Anonymizovaná data z dotazníkového šetření).

Výsledky polostrukturovaných rozhovorů

Z uskutečněných hloubkových rozhovorů vyplynulo několik obecnějších postřehů a podnětů souvisejících s přínosy mikroprojektů vzhledem k cílům PO1 a PO2. Z pohledu oslovených správců a realizátorů se cíle Programu daří v současném období velmi dobře naplňovat kombinací investičních a měkkých (komunitních) mikroprojektů. Oba typy projektů se v praxi vhodně doplňují: investice malého rozsahu dlouhodobě rozvíjí danou lokalitu a podpora komunit zlepšuje spolupráci přeshraničních partnerů díky zvyšování povědomí a odbourání komunikačních bariér.

Oproti minulému období je z pohledu respondentů celý Program jednoznačně lépe věcně nastaven a strukturován. Úžeji vymezená pravidla jsou podle správců Fondu pro české i polské prostředí vhodnější. Pro zachování přínosu přeshraničních aktivit je důležité, aby realizátoři mohli i nadále používat již existující nástroje a postupy (ověřené mnoha lety praxe). Ty pomáhají s překonáváním překážek v podobě státní hranice nebo odlišného jazyka a zmírňují periferní charakter příhraničních oblastí.

.....
„Osobně ale mohu potvrdit, že po vlastních zkušenostech jsem rozhodnut se o žádný další grant z tohoto programu již nikdy neucházet. Nápadů mám plnou hlavu, schopní lidé by byli také, ale času na boj s větrnými mlýny se mi nedostává.“ (realizátor ČR)

Také v rozhovorech se jasně projevoval velký problém současného programového období – vysoká administrativní náročnost projektů. Ačkoliv by pro zvýšení přínosu a návaznosti projektů bylo žádoucí, aby se kvalitní žadatelé/realizátoři zapojili opakovaně, dochází poměrně často k tomu, že je rozsáhlá administrativa, náročné vyúčtování, dokladování a dlouhá doba splatnosti dotací odradí. Práce v systému MS2014+ je časově náročná, zvláště pro polské partnery, kdy např. v počátku programu chyběly překlady do polštiny. V mnoha případech se proto žadatelé raději rozhodnou podat projektovou žádost v jiném, administrativně přívětivějším programu.

V případě některých mikroprojektů je dalším problematickým aspektem realizační fáze charakter povinné publicity (např. webové stránky, kde je při scrollování neustále velké logo programu na obrazovce). Přílišný důraz na formu (zajištění všech postupů povinné publicity) oproti důrazu na kvalitu probíhajících aktivit je velkou (a zbytečnou) zátěží pro realizátory.

Zcela specifickým problémem/bariérou většího přínosu Programu je také skutečnost, že partnerské obce, které neleží na hranicích, nemohou žádat o investiční finanční prostředky, takže dokola opakují „měkké“ ko-

„Při porovnání s dalšími programy je Interreg nejtvrdší, co se týče administrativních nároků. Je nejpodrobnější na zpracování, vyúčtování, vyhodnocení. Ani u projektů v desítkách milionů z IROPu některé nároky nejsou takové, v Interregu se řeší detaily. Prospělo by více důvěry k žadatelům (méně prokazování detailů), více paušálních výdajů, méně nároků na povinnou publicitu. Administrativa je neúměrná ve srovnání s mnohem dražšími projekty.“
(správce, ČR)

munitní projekty, pomocí nichž postupně budují potřebnou turistickou infrastrukturu (stezky a jejich značení apod.).

A zůstaneme-li u otázky partnerství, pak zejména disproporční přeshraniční partnerství subjektů samosprávy přináší nemalé ztráty a problémy s ohledem na celkový přínos Fondu. Zatímco české obce jsou poměrně malé (a větší města jsou rozdělena na městské části), okresy nefungují a kraje jsou příliš velké – v Polsku je základní samosprávnou jednotkou okres. Tato diskrepance pak obvykle ústí v to, že kofinancování je v projektové žádosti z větší části svěřeno většímu, tedy polskému žadateli.

Poslední aspekt organizace Fondu, který ovlivňuje celkový přínos, a který zde chceme zmínit, je z oblasti financování mikroprojektů a týká se nespokojenosti s omezeným využitím paušálních plateb, pomalým vypořádáním vyúčtování, neproplácením záloh a se složitostí projektových žádostí, které v současném období dosahují až 60 stran.

„Naše i polská škola jsme se rozhodly již nikdy o dotaci nežádat, protože nejenom vyplnění žádosti, ale i dokládání doslova každého haléře, bylo opravdu nestandardní. Pracujeme i s jinými evropskými dotacemi, ale takto složité účetnictví jsme ještě nezažili.“ (realizátor, ČR)

„Výsledek projektu je krásný, funkční a velmi využíváný.“ (realizátor, ČR)

Evaluační otázky č. 2 a 3

Je příspěvek 5 vybraných investičních a 5 vybraných komunitních mikroprojektů (3 českých a 2 polských) dlouhodobě udržitelný ve vztahu k cílům mikroprojektu?

- Pokud ano, které typy vybraných investičních a komunitních aktivit jsou dle zkušeností oslovených aktérů mikroprojektů dlouhodobě udržitelné a které ne?
- Pokud ano, za jakých okolností jsou a za jakých okolností nejsou tyto vybrané investiční a komunitní mikroprojekty dle oslovených aktérů dlouhodobě udržitelné?

Dlouhodobá udržitelnost a úspěšnost mikroprojektů v období 2007–2013

Shrnutí

.....
Mezi hlavní faktory udržitelnosti mikroprojektů patří kvalitní projektová žádost a dostatečná propagace projektu. Jako klíčové se dále ukázaly faktory spojené s vnitřním fungováním organizace příjemce a především organizací samotného Fondu.

Investiční i komunitní mikroprojekty z období 2007 - 2013 lze na základě dostupných dat obecně hodnotit jako dobře udržitelné. Zejména v případě investičních mikroprojektů intenzita využívání jejich výstupů s dalšími roky ještě stoupá. Pro komunitní mikroprojekty je zase zásadní, že navázaná spolupráce dále pokračuje a má tendenci se prohlubovat.

Dlouhodobou udržitelnost mikroprojektů spíše než typ aktivit, ovlivňuje typ subjektů, které mikroprojekty realizují. V tomto kontextu se nejlépe osvědčují subjekty lokální veřejné správy a samosprávy a lokálního veřejného sektoru pro svoji finanční stabilitu. Na druhé straně neziskové a destinační subjekty umí projekty lépe zacílit z hlediska skutečné potřeby/zájmu a významnou zárukou udržitelnosti jsou subjekty, které v oblasti přeshraniční spolupráce působí dlouhodobě.

Mezi hlavní faktory udržitelnosti mikroprojektů patří kvalitní projektová žádost (dobrý a potřebný nápad, výběr aktivit, výstupů a plán realizace) a dostatečná propagace projektu. Jako klíčové se dále ukázaly faktory spojené s vnitřním fungováním organizace příjemce (zkušenosti s realizací projektů, finanční stabilita/zázemí partnerů) a především organizací samotného Fondu.

Důležitým faktorem dlouhodobého přínosu mikroprojektů je také geografické umístění rozvojových aktivit. V malých příhraničních regionech jsou tyto dopady výraznější zejména z toho důvodu, že pro malé semknuté území lze poměrně dobře identifikovat společné přeshraniční problémy a potřeby.

Jelikož obě evaluační otázky mluví o dlouhodobé udržitelnosti vzhledem ke stanoveným cílům mikroprojektů, věnovali jsme se také tomuto aspektu. Přestože správci jsou přesvědčeni, že realizátoři minulém období formulovali cíle mikroprojektů poměrně realisticky a dařilo se jim je naplňovat, naše rešerše dospěla k opačnému závěru. Příčinu vidíme v rozdílném vnímání toho, co znamená úspěšný mikroprojekt. Zatímco správci a realizátoři považují za úspěch projekt, který splnil všechny aktivity a výstupy, my hodnotíme úspěch projektu podle dosažení cílů, které však minimálně v polovině všech mikroprojektových žádostí bývají příliš obecné, ambiciózní a nikým neověřované ani v průběhu ani po ukončení projektu.

Na závěr chceme zmínit, že také v případě udržitelnosti příjemci i správci naráželi na problém vysoké administrativní zátěže, která si po ukončení mikroprojektu může vybrat svou daň v podobě nižší motivace financovat, případně dále rozvíjet jeho aktivity a výstupy.

Výsledky případovým studií vybraných mikroprojektů

Jednotlivé studie jsou podrobně popsány v Příloze 2 – Případové studie vybraných mikroprojektů.

Faktory úspěšnosti mikroprojektů

Hlavními podmínkami úspěchu (naplnění cílů i udržitelnosti) mikroprojektu jsou dle oslovených správců a realizátorů 1) charakter/typ žadatele, 2) potřebnost projektu a jeho jasná vize, 3) dobře napsaná projektová žádost a 4) vysoký zájem na realizaci mikroprojektu ze strany obou zapojených partnerů.

Typy aktivit s dlouhodobým přínosem

Spíše než hodnocení podle konkrétních aktivit, je z hlediska úspěšnosti a dlouhodobého přínosu mikroprojektů důležité, jaký subjekt projekt realizuje. Oslovení správci Fondu mají např. dobrou zkušenost s žadateli/realizátory z komunálního sektoru (např. obcemi a městy, které často zaštiťují menší žadatele typu sportovních klubů, spolků, sdružení apod.) či škol. Ideální variantou maximalizující dlouhodobou udržitelnost je, pokud realizátor disponuje finančními prostředky na údržbu/rozvoj/pokračování výstupů i po ukončení povinného období udržitelnosti.

Pozitivní zkušenost mají správci také s destinačními společnostmi v příhraničních regionech, které dokáží velmi dobře propagovat výstupy svých projektů a dobře cílí na podporu turistického ruchu v příslušných lokalitách. Výhodou žadatelů z neziskového sektoru je, že dokáží mikroprojekt dobře zacílit z hlediska potřeby, problémem však bývá právě zajištění udržitelnosti nad rámec garantovaný projektovou žádostí, protože jejich finanční situace často nedovoluje vynakládat další prostředky. Svou roli sehrává také vzdálenost realizátora od hranic či kvalita přeshraničního partnerství. Dlouhodobý přínos mívají také mikroprojekty, které realizují subjekty s historicky založenou spoluprací s přeshraničním partnerem a prostřednictvím mikroprojektu ji dále prohlubují. Pokud žadatel hledá partnera ad hoc, je v některých případech problematictější prokazování dlouhodobých přínosů.

Zatímco mikroprojekty investičního charakteru mají hmatatelné výstupy s jasně definovanou udržitelností, je často poměrně složité definovat udržitelnost u komunitních mikroprojektů. To je také hlavním důvodem, proč není správci Fondu sledována formálně. V jejich případě je dobrým znakem udržitelnosti, pokud žadatel s partnerem na mikroprojekt naváží rozvojem vzájemné komunikace a spolupráce např. opětovným zapojením do Programu nebo jiného dotačního titulu. Bohužel výsledky šetření i případových studií shodně ukazují, že administrativní náročnost spojená s realizací mikroprojektů je často hlavní (a jedinou) bariérou

.....
Úspěšnost a udržitelnost mikroprojektů ovlivňuje také geografické umístění aktivit projektu. Výsledky a přeshraniční dopady u komunitních mikroprojektů jsou v malých příhraničních regionech více viditelné. Realizátoři mikroprojektů na menším území lépe identifikují konkrétní potřeby jednotlivých částí.

znovuzapojení žadatelů do Programu a vede k hledání jiných dotačních zdrojů pro navazující aktivity.

Z hlediska udržitelnosti komunitních mikroprojektů patří mezi nejúspěšnější aktivity 1) výměny a zájezdy žáků škol, 2) kulturní a sportovní akce s přeshraniční účastí, 3) sdílení zkušeností a posilování spolupráce mezi záchrannými složkami (hasiči, policie, záchranná služba). V případě investičních mikroprojektů jsou to 1) mikroprojekty posilující cestovní ruch obsahující adekvátní a kvalitní propagační složku a 2) mikroprojekty založené na pořizování společného vybavení pro záchranné složky na obou stranách hranice.

Stanovování cílů mikroprojektů

Dle všech oslovených správců Fondu stanovují žadatelé své projektové cíle vesměs realisticky. Důležitou roli zde z jejich pohledu hraje to, zda žadatel přípravu projektové žádosti konzultuje se správcem Fondu nebo žádost připravuje pouze samostatně, popř. žádost vy-

tváří poradenské firmy. Ve druhém případě se vyskytují problémy s realizací či naplněním cílů mikroprojektu častěji, a to i přesto, že je žádost po formální stránce kvalitní. Nicméně v praxi podle správců dochází pouze ojedinele k tomu, že projekt není úspěšný, nenaplní stanovené cíle, a nejsou tudíž proplaceny vzniklé projektové náklady.

Dle našeho pozorování a z hlediska evaluace je situace poněkud odlišná, jelikož nelze směřovat splnění výstupů s naplněním cílů. Při rešerši projektových žádostí v současném programovém období jsme se totiž poměrně často setkali s příliš obecnými a/nebo ambiciózními projektovými cíli. Přibližně třetina až polovina žádostí trpí tímto nedostatkem, což pochopitelně výrazně komplikuje možnost pozdějšího ověření jejich naplnění a tím i celé účelnosti Fondu. Na druhou stranu lze pozorovat jistou progresi směrem k realističtějšímu formulování cílů oproti minulému programovému období, což je pozitivní zjištění.

Kvalita česko-polské spolupráce a partnerství

Spolupráce mezi kanceláři euroregionů na polské a české straně je dle hodnocení oslovených správců a realizátorů v posledních letech výborná. Po prvních letech vzájemného poznávání („otukávání“) se jedná o kreativní partnerství opřené o důvěru a společnou projektovou i mimoprojektovou historii, na které se úspěšně dále staví. Také navázaná (mikro)projektová partnerství přecházejí jedno volební období a přeshraniční spolupráce se postupně rozrůstá.

Výsledky dotazníkového šetření

Jak hodnotili úspěšnost a dlouhodobou udržitelnost investičních a komunitních mikroprojektů z období 2007–2013 jednotliví správci Fondu v dotazníkovém šetření, ilustruje Tabulka 1. Podle většiny správců měly podpořené mikroprojekty minimálně 61 %, častěji dokonce více jak 81 % úspěšnost. A platí to jak pro investiční, tak i pro komunitní mikroprojekty. Z hlediska celkovému přínosu programové podpory je však ještě významnější, že také dlouhodobou udržitelnost mikroprojektů hodnotí správci velmi pozitivně a optimisticky.

Také realizátoři hodnotili investiční i komunitní mikroprojekty z minulého programového období jako udržitelné. V případě investičních mikroprojektů jsou dle jejich zkušeností předměty investice nadále rozvíjeny a propagovány a intenzita jejich využití ještě stoupá. Podobně u komunitních mikroprojektů pokračuje realizace a propagace podpořených aktivit i po jejich skončení. Velmi pozitivně lze hodnotit fakt, že u obou typů mikroprojektů pokračuje navázaná přeshraniční spolupráce a partneři intenzivně připravují další společné (mikro)projekty (viz Tabulka 2).

.....
Také realizátoři hodnotili investiční i komunitní mikroprojekty z minulého programového období jako udržitelné.

Formální kontroly udržitelnosti investičních mikroprojektů z období 2007–2013 standardně provádí všech 9 z 12 správců, kteří se účastnili našeho dotazníkového šetření. Přičemž u sedmi správců podléhají kontrole všechny investiční mikroprojekty a u dvou zbývajících správců pouze ty vybrané. Výsledky kontrol jsou obecně velmi pozitivní, neboť zpravidla nedochází k žádným vážným pochybením. Zjištěné problémy se spíše týkají označování jednotlivých kusů vybavení povinnou publicitou a nakládání s vybavením po skončení jeho životnosti v období udržitelnosti projektu.

Zajímalo nás také, jaké faktory podle realizátorů nejvíce ovlivňují udržitelnost mikroprojektů. Je to bezpochyby a nepřekvapivě 1) celková kvalita projektu, tj. jeho nápad, výběr aktivit, výstupy a plán realizace. Za důležité považovali realizátoři i 2) dostatečnou propagaci na obou stranách hranice a v případě investičních mikroprojektů i 3) kvalitu provedení investice. A zatímco u komunitních mikroprojektů se zdá být z hlediska udržitelnosti zásadní správné načasování aktivit, u investičních se tento faktor umístil až na posledním místě. Jako relativně méně důležité byly hodnoceny zájem/poptávka koncových uživatelů investice a finanční prostředky na další investice, resp. opakování aktivit (viz Tabulka 2). Podobně jako u faktorů úspěchu je nutné upozornit na to, že výsledné rozdíly byly relativně malé (především v případě investičních mikroprojektů) a že se jedná o agregované posouzení těchto faktorů navzájem.

Podobně jako v případě EO1 jsme se i zde realizátorů a také správců ptali, jaké další faktory pokládají oni sami za důležité pro zajištění udržitelnosti

investičních a komunitních mikroprojektů. V jejich odpovědích byly nejvíce zastoupeny následující faktory:

- Skutečná potřebnost předmětu investice na obou stranách hranice (I – investiční)
- Další investice do rozvoje území/lokality (I)
- Finanční prostředky na udržení/rozvoj investice (I)
- Provázanost s dalšími investičními projekty lokality (I)
- Aktivní spolupráce partnerů ve všech fázích projektu (I, K)
- Dlouhodobá spolupráce partnerů mikroprojektu (K)
- Navázání osobních přeshraničních vztahů (K)
- Finanční prostředky na pokračování aktivit (K)
- Zapojení širší komunity do pokračujících aktivit (K)
- Podpora ze strany lokální/regionální veřejné správy (K)

Poslední otázka, kterou jsme realizátorům v šetření položili, se týkala problematických míst v organizaci či nastavení Fondu mikroprojektů vzhledem k zajištění udržitelnosti projektů. Téměř všechny odpovědi realizátorů se dotkly problému zbytečně vysoké administrativní zátěže, která snižuje motivaci pokračovat v aktivitách i po ukončení projektu. Odpovědi naznačují, že administrativní zatížení snižuje nejen zájem z Fondu opět čerpat na realizaci nových nápadů, ale také motivaci dlouhodobě rozvíjet výstupy realizovaných mikroprojektů nad rámec formálních kritérií udržitelnosti.

Má význam usilovat o dlouhodobou udržitelnost komunitních mikroprojektů?

Závěrečnou otázkou na správce Fondu jsme chtěli zjistit, jakým způsobem pojmát, sledovat a případně i měřit dlouhodobou udržitelnost komunitních mikroprojektů. Především vzhledem k typicky jednorázovému (a zpravidla neinvestičnímu) charakteru komunitních aktivit. Ve svých odpovědích se správci obecně shodují, že v komunitních mikroprojektech samozřejmě hraje udržitelnost velmi významnou roli. Ovšem nikoli nutně a pouze udržitelnost projektových aktivit, ale podstata těchto mikroprojektů – pokračování a rozvoj navázané přeshraniční spolupráce mezi partnery a další společné komunitní iniciativy.

Tabulka 1 – Míra úspěšnosti a udržitelnosti mikroprojektů 2007–2013 dle správců Fondu

	Míra úspěšnosti mikroprojektů (N=9) ^a		Podíl dlouhodobě udržitelných mikroprojektů (N=9) ^b	
	Investiční	Komunitní	Investiční	Komunitní
0 – 20 %	1	0	1	0
21 – 40 %	0	0	0	1
41 – 60 %	0	0	0	0
61 – 80 %	2	2	2	3
81 – 100 %	6	7	6	5
Celkem	9	9	9	9

» Pozn.: Znění otázek: ^a Pokuste se prosím odhadnout podíl investičních mikroprojektů podpořených z Vašeho Fondu, které v minulém programovém období (2007–2013) úspěšně naplnily všechny své projektové cíle. ^b Pokuste se prosím odhadnout podíl dlouhodobě udržitelných investičních mikroprojektů podpořených z Vašeho Fondu v minulém programovém období.

Tabulka 2 – Vyhodnoťte změnu, k níž došlo po ukončení mikroprojektu

Typ projektu	Aktivita	N	Průměr
Investiční	Další rozvoj předmětu investice (např. dostavba odpočívadel kolem stezky apod.)	49	3
	Využití předmětu investice po skončení mikroprojektu (např. opravená část silnice, stezka, cyklostezka apod.)	52	4
	Propagace předmětu investice po skončení mikroprojektu	59	3
	Spolupráce s přeshraničním partnerem po skončení mikroprojektu	61	3
	Příprava dalších přeshraničních (mikro)projektů	61	4
Komunitní	Realizace podpořených aktivit po skončení mikroprojektu	146	3
	Propagace klíčových aktivit po skončení mikroprojektu	141	3
	Spolupráce s přeshraničním partnerem po skončení mikroprojektu	150	3
	Příprava dalších přeshraničních (mikro)projektů	149	4

» Pozn.: Ne všechny aktivity byly relevantní pro všechny mikroprojekty. Z tohoto důvodu se liší N u jednotlivých položek. Škála: 1 – Vůbec nepokračovala/o; 2 – Intenzita se snížila; 3 – Intenzita zůstala stejná; 4 – Intenzita se zvýšila

Tabulka 3 – Význam vybraných faktorů pro udržitelnost mikroprojektů 2007–2013 (pohled realizátorů)

Investiční	Pořadí	Komunitní
Celková kvalita projektu (nápad, výběr aktivit, výstupy a plán realizace)	1	Dostatečná propagace aktivit na obou stranách hranice
Dostatečná propagace předmětu investice na obou stranách hranice	2	Příhodné načasování aktivit
Kvalita provedení investice	3	Celková kvalita projektu (nápad, výběr aktivit, výstupy a plán realizace)
Zájem/poptávka koncových uživatelů investice	4	Zájem cílové skupiny o komunitní (setkávací) aktivity
Finanční prostředky na další investice	5	Finanční prostředky na opakování/pokračování aktivit
Příhodné načasování investice	6	Aktivní snaha realizátorů na obou stranách hranice o opakování/pokračování aktivit

» Pozn.: Dva faktory nejsou z důvodu relevance srovnatelné: kvalita provedení investice není relevantní u komunitních mikroprojektů a faktor snaha o opakování aktivit naopak pro investiční mikroprojekty.

Poděkování

Naše poděkování patří Janu Piknovi z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky za průběžnou podporu, získávání nezbytných informací o Fondu mikroprojektů a zajišťování spolupráce s klíčovými aktéry.

Rádi bychom také poděkovali našim spolupracovníkům Magdaléně Zíkmundové a Nikolovi Křístkovi za jejich obětavost při objíždění česko-polského příhraničí a pečlivé zpracování případových studií.

V neposlední řadě děkujeme všem respondentům dotazníkového šetření a informantům případových studií za jejich čas, který nám nezištně věnovali. Pevně věříme, že výsledky této evaluace přispějí k tomu, že jejich příští mikroprojekty budou ještě úspěšnější.

Za tým evaluuj.cz

Markéta a Martin Nekolovi

EVALUJ.CZ

*Prokopa Velikého 2395
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
www.evaluj.cz*